

Planstrategi for Lier 2015 - 2019

Lier kommunestyre 21/6-2016

Innhold

1	Kommunestyrets vedtak	3
2	Hva er kommunal planstrategi?	5
3	Utviklingstrekk og utfordringer	6
3.1	Befolkningsutvikling og sammensetning	6
3.2	Miljø og klima	6
3.3	Folkehelse	7
3.4	Kultur og fritid	8
3.5	Landbruk	9
3.6	Næringsliv	9

3.7	Bolig.....	9
3.8	Transport.....	10
4	Kommunereformen.....	10
5	Nasjonale forventninger.....	11
6	Vurdering av behovet for å revidere kommuneplanen.....	12
6.1.1	Kommuneplanens funksjon.....	12
6.1.2	Forholdet til handlingsprogrammet.....	12
6.1.3	Kommuneplan 2009 – 2020.....	12
6.2	Vurdering av behovet for å revidere kommuneplanens samfunnsdel.....	12
6.2.1	Dagens samfunnsdel og tjenestedel.....	12
6.2.2	Nye muligheter og nye utfordringer.....	13
6.2.3	Tjenestedelen.....	14
6.2.4	Konklusjon.....	15
6.3	Langsiktig arealstrategi 2009 - 2040.....	15
6.4	Vurdering av behovet for å revidere kommuneplanens arealdel.....	16
6.4.1	Lierstranda.....	17
6.4.2	Gullaug.....	17
6.4.3	Rv23.....	17
6.4.4	Næringsarealer.....	18
6.4.5	Boligarealer.....	18
6.4.6	Gamle reguleringsplaner.....	18
6.4.7	Kommuneplanbestemmelsene.....	18
6.4.8	Konklusjon.....	19
7	Felles plan for Lierstranda og Brakerøya.....	20
8	Områdereguleringsplaner.....	20
9	Energi og klimaplan.....	20
10	Strategisk næringsplan.....	21

11	Gamle reguleringsplaner	21
12	Andre planer i Lier kommune.....	21
12.1	Eksisterende planer	21
12.2	Forslag til nye planer:	22
13	Regionale planer.....	22
13.1	Regional planstrategi.....	23
13.2	Regional areal- og transportplan,.....	23
13.3	Regional plan for kulturminnevern	23
13.4	Regional plan for næringsutvikling og verdiskaping.....	23
13.5	Regional plan for kunnskapsamfunnet	23
13.6	Areal og transportplan for Buskerudbyen.....	24

1 Kommunestyrets vedtak

1. *Rådmannens forslag til Planstrategi for Lier 2015- 19, datert 18/5-2016, vedtas.*
2. *Det foretas full revisjon av kommuneplanen inklusive underliggende planer. Det utarbeides fullstendig planhierarki med forankring til ansvarlig hovedutvalg. Behovet for oppdatering av underliggende planer, identifiseres og forelegges kommuneplanutvalg/hovedutvalg.*
3. *Lier kommune reviderer kommuneplanens samfunnsdel og tjenestedel i inneværende kommunestyreperiode med vekt på følgende hovedpunkter:*
  - 3.1 *Hvilke nye tjenestebehov medfører den forventede befolkningsutviklingen og demografiske endringer. Hva betyr dette for skolestruktur, skolekapasitet og behov for helse- og omsorgstjenester, samt universelt utformede boliger og tilrettelagt bomiljø.*
  - 3.2 *Folkehelsearbeidet og oppfølgende tiltak får en tydeligere prioritering, hvor det vektlegges helse og sykdomsforebyggende tiltak.*
    - 3.2.1 *Det legges spesielt vekt på området vold i nære relasjoner.*

- 3.3 Hvordan møtes sterkere krav til regional samordning av areal- og transportplanlegging og hvordan skal det arbeides for å nå målet om nullutslipp i forbindelse med transportveksten.*
- 3.4 Det skal med grunnlag i Strategisk næringsplan og Klima/Miljøplan redegjøres for hva kommunen kan gjøre for tilrettelegge for grønn, bærekraftig næringsutvikling i kommunen.*
- 3.5 Det utarbeides en 10 årig investeringsplan som rulleres årlig sammen med Handlingsprogrammet.*
- 4. Lier kommune reviderer kommuneplanens arealdel i inneværende kommunestyreperiode med vekt på følgende hovedpunkter:*
- 4.1 Utviklingen av Gullaug vil bli styrt gjennom egen kommunedelplan. Det er viktig at sammenhengen med de øvrige deler av kommunen sikres gjennom revisjon av kommuneplanens arealdel.*
- 4.2 Utfordringene med framføring av RV23 til E-18 og eventuelt videre må avklares på kommuneplannivå. For å sikre god sammenheng med arealutviklingen i Lier bør denne inngå i kommuneplanens arealdel.*
- 4.3 Utviklingen av Fjordbyen på Lierstranda blir styrt gjennom egen planprosess. Det er viktig at sammenhengen med de øvrige deler av kommunen sikres gjennom revisjon av kommuneplanens arealdel.*
- 4.4 Næringslivet er avhengige av at det legges til rette de nye næringsarealer utenfor Fjordbyen og Gullaug. Dette sett i et regionalt perspektiv, samt med fokus på bedre utnyttelse av eksisterende næringsareal.*
- 4.5 Hvordan møtes sterkere krav til regional samordning av areal- og transportplanlegging og hvordan skal det arbeides for å nå målet om nullutslipp i forbindelse med transportveksten.*
- 4.6 Den forventede befolkningsutviklingen og store nye utbyggingsområder må vurderes i forhold til skolestrukturen og det må settes av arealer til tilstrekkelig skolekapasitet, samt friluft og idrettsanlegg.*
- 4.7 Hensynet til og behovet for jordvern og bevaring av dyrket og dyrkbar mark må spesielt ivaretas.*
- 4.8 Justering av markagrensen på Gjellebekk for å sikre tilstrekkelige næringsarealer vurderes særskilt.*
- 4.9 Plankart og -bestemmelser må gås igjennom for å møte nye behov, krav og retningslinjer, jfr kommuneplanens samfunns- og tjenstedel.*

5. Det fremlegges en tidsplan for rullering av kommuneplanen på til første møterunde høsten 2016.

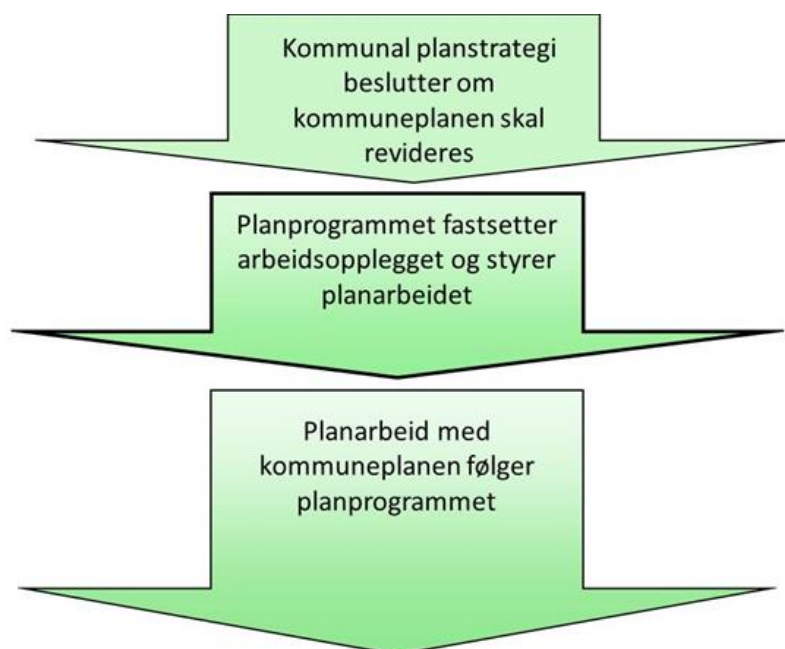
2 Hva er kommunal planstrategi?

Planstrategi er å regne for en "plan for planleggingen" og skal gi en oversikt over kommunens planer og utredninger i inneværende valgperiode.

I strategien skal det framkomme om kommuneplanen må endres, og på hvilke områder den skal endres/revideres.

En kommuneplan er en oversikt over kommunens mål og ønsker, og inneholder en samfunnsdel og en arealdel.

Planstrategien er ikke en plan, men et grunnlag for å prioritere planbehov i planperioden. Nye mål og strategier for kommunen vedtas ikke i kommunal planstrategi, men i kommuneplanen når den revideres.

Lovteksten PBL §10 Kommunal planstrategi

”Kommunestyret skal minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden.

Kommunen skal i arbeidet med kommunal planstrategi innhente synspunkter fra statlige og regionale organer og nabokommuner. Kommunen bør også legge opp til bred medvirkning og allmenn debatt som grunnlag for behandlingen. Forslag til vedtak i kommunestyret skal gjøres offentlig minst 30 dager før kommunestyrets behandling.

Ved behandlingen skal kommunestyret ta stilling til om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres, eller om planen skal videreføres uten endringer. Kommunestyret kan herunder ta stilling til om det er behov for å igangsette arbeid med nye arealplaner i valgperioden, eller om gjeldende planer bør revideres eller oppheves.

Utarbeiding og behandling av kommunal planstrategi kan slås sammen med og være del av oppstart av arbeidet med kommuneplanen, jf. kapittel 11. ”

3 Utviklingstrekk og utfordringer

3.1 Befolkningsutvikling og sammensetning

Det forventes fortsatt sterk befolkningsvekst i kommunen, med en forventet befolkning i 2040 på omtrent 35 000 innbyggere, altså 10 000 flere enn i dag.

Den forventede befolkningsutviklingen og store nye utbyggingsområder på Gullaug og i Fjordbyen vil utfordre Liers skolestruktur og skolekapasitet.

Andelen pensjonister og pleietrengende vil øke. Andelen 67+ forventes doblet, mens andelen 80+ forventes tredoblet fra 2015 og frem til 2040. Kommunen har særlig mange polske innvandrere, og antall flyktninger kan øke. Andelen personer i yrkesaktiv alder vil gradvis reduseres rundt år 2020.

3.2 Miljø og klima

Klimagassutslipp og energibruk

Det har vært en nedgang i klimagassutslippene i Norge. I Lier har utslippene fra veitrafikken økt, mens stasjonært energiforbruk og klimagassutslipp fra kommunens virksomhet er redusert. Grønne innkjøp i offentlig forvaltning og private næringsliv gir gode muligheter for ytterligere kutt.

Tilpasninger til et klima i endring

Som følge av et varmere klima forventes perioder med kraftig nedbør og mer overvann.

Det blir viktigere å holde naturlige vannveier åpne og sørge for at resten av overvannssystemet også har tilstrekkelig kapasitet.

Flere plantesykdommer og fremmede arter vil bli vanligere, men hvilke påvirkning og effekter vil dette ha på landbruket og arts mangfoldet er usikkert.

Biologisk mangfold

Vi trenger bedre oversikt over utviklingen av biologisk mangfold i Lier. Det blir ferdigstilt en rapport om dette i løpet av første halvdel av 2016. Denne vil være et viktig grunnlag for å vurdere hvordan biologisk mangfold skal ivaretas. Kommunen trenger også bedre oversikt over forekomsten av svartelistede arter i Lier.

Økt effektivisering og driftsendring i jordbruket kan medføre at arter tilknyttet kulturlandskapet fortrenses. Ofte er det ønske om å fylle igjen ravinene, noe som skaper et mer ensartet landskap og mindre leveområder for det biologiske mangfoldet.

3.3 Folkehelse

Generelt god folkehelse, men ikke for alle

Liunger har generelt gode levekår, bra helsetilstand og gode levevaner, men går vi bak gjennomsnittstallene ser vi utfordringer med spesielt sosiale ulikheter og psykisk helse. Psykisk helse regnes som en av Norges største folkehelse utfordringer

Folkehelse utfordringer i Lier kommune

folkehelsedata viser at hovedutfordringene er **sosiale ulikheter** og **psykisk helse**, men vi har også som i resten av landet folkehelseutfordringer relatert til **barn og unge** samt **levevaner**.

Sosiale ulikheter

Sosiale ulikheter og «utenforskap» er en vesentlig folkehelseutfordring både på kort og lang sikt i Lier. Utenforskap betegner mennesker eller grupper som står på utsiden av fellesskapet. Det kan være personer som står utenfor skole- og arbeidsliv, eller som har et begrenset sosialt nettverk. I Lier er sosial ulikhet og psykisk helse særlig problemområder, hvor frafallet i videregående skole, mobbing i skolen og arbeidsledighet står sentralt.

Gode løsninger krever samarbeid på tvers av ulike sektorer, og nye former for samtidig innsats og tjenesteutvikling.

Psykisk helse

Psykisk helse er prioritert som et satsningsområde i handlingsprogrammet 2016-2019, og vurdering av folkehelsedata støtter denne prioriteringen. Det er behov for å videreutvikle og styrke folkehelsearbeidet rettet mot psykisk helse, spesielt lavterskeltilbud rettet mot ungdom og unge liunger.

Barn og unge

Gode fellesskapsløsninger er en forutsetning for et inkluderende oppvekst miljø som fremmer sunne barn og unge som håndterer framtidige utfordringer og risikoer.

Det er behov for å videreutvikle og styrke både tjeneste- og samfunnsutvikling for å sikre et helsefremmende Liersamfunn for barn og unge og utvikle folkehelse tiltak som er bedre tilpasset ungdom og unge voksne.

Levevaner

Levevaner som øker risikoen for sykdom og dårlig helse er en omfattende folkehelseutfordring i Norge som i Lier.

Spesielt satsningen på Lier som Friluftskommune, kultur- og fritidstiltak samt Liermodellene Friskliv Lier og Sunne og Aktive Liunger gjør at Lier har svært gode forutsetninger for å stimulere Liunger til å ta helsefremmende og sunne levevane valg.

Tiltak for god folkehelse må også innarbeides i temaplaner og sektorplaner der det som har sentral betydning for folkehelsen. "Bakgrunnsnotat om folkehelse" legges til grunn.

Dette gjelder:

- Kvalitetsplan for skolen
- Kvalitetsplan for barnehagene
- Helse-, omsorg- og velferdsplan
- Kommunal plan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet
- Landbruksplan for Lier

3.4 Kultur og fritid

Idrett og friluftsliv

En stor andel av befolkningen er aktive innen idrett og friluftsliv, men mange er også inaktive eller faller utenfor det tilbudet som finnes. Å gå tur er den mest etterspurte friluftaktiviteten i kommunen. Turgåing krever kun enkle tiltak, men kravene til tilrettelegging øker også her.

Enkelte familier har ikke økonomi til å delta i idretten og barn og unge kan falle utenfor av den grunn.

Lier har en variert og god dekning av idrettsanlegg. I løpet av det siste tiåret er det bygd en stor mengde ulike nærmiljøanlegg og det er god dekning av nærmiljøanlegg i forhold til behovet. Det er viktig at en økende befolkning følges opp med videre utbygging av idrettsanlegg generelt og nærmiljøanlegg spesielt. Ved enkelte typer anlegg kan det være hensiktsmessig og samfunnsøkonomisk lønnsomt å vurdere interkommunalt samarbeid.

Friluftsområder og kulturlandskap

Gode friluftsområder og vakkert kulturlandskap er en av bærebjelkene i «Grønne Lier». Disse er en ressurs som bør utnyttes bedre i sammenheng med satsingsområder som folkehelse, sosiale møteplasser og utenforskap. Utviklingen på andre områder representerer noen ganger en trussel overfor kvalitetene i friluftsområder og kulturlandskap. Det bør ses mer på hvordan disse kvalitetene kan fremme andre samfunnsinteresser istedenfor å komme i konflikt.

Frivillighet

I Lier er omfanget av frivillig innsats høyt, men tendensen er at det går noe ned. Utviklingstrekk viser at det i større grad er behov for ansatte både i kommunen og i de større foreningene for å stimulere til frivillighet. En særskilt utfordring fremover er knyttet til integrering av flyktninger og innvandrere. Frivillighetssentralene har hatt driftstilskudd fra staten, men det er varslet at det fra 2017 innarbeides i statens generelle overføring til kommunene.

Sosiale og kulturelle møteplasser

Gode møteplasser er viktige både for organisert og uorganisert aktivitet. Kravene til møteplassenes tilgjengelighet og kvalitet øker. Ungdom etterspør lokaler hvor de kan møte hverandre og de etterspør også et bedre kulturtilbud for ungdom. Behovet for aktivitetsanlegg for ungdom øker og bibliotekets utvidede rolle som møteplass gir nye muligheter.

3.5 Landbruk

Lier er en av landets viktigste jordbrukskommuner og er særlig store innen frukt og grønnsaksproduksjon. Det er økende interesse for lokalt produserte matvarer som skulle gi gode muligheter for produsenter i Lier.

Det er en økende bruksrasjonalisering. Dette bidrar til færre heltidsbønder og flere ledige landbruksbygg. Færre arealer beites, noe som igjen fører til økt gjengroing av kulturlandskapet. Interessen for hest er stor, og hesteholdet er sterkt økende. Det fører til et større behov for å se hesteholdet i forhold til andre samfunnsinteresser.

3.6 Næringsliv

Arbeidsplassdekningen i Lier har økt til 101 %. Pendlingen er 63 %. Hoveddelen av pendlerne i Lier pendler fra Lier og østover og hoveddelen av de som pendler til Lier kommer vestfra.

Det er en utfordring å finne plass til bedrifter som bør etablere seg i Lier og utvidelsesmulighet for bedrifter som ekspanderer og trenger mer plass.

Kommunen har en høy og økende pendlerandel og få arealintensive arbeidsplasser. Det er behov for å etablere flere arealintensive arbeidsplasser nær kommunens kollektivknutepunkter.

Et mål om redusert utpendling vil kreve at utviklingen av fjordbyen kommer i gang. En byutvikling på Lierstranda vil medføre at noen eksisterende bedrifter må finne nye arealer for sin virksomhet.

Bolig-, befolknings- og næringsvekst i en kommune påvirker også nabokommunene. Det er ønskelig å utarbeide en analyse av veksten på tvers av kommunegrensene og tatt initiativ til å lage en felles utredning for Bærum, Asker, Lier Røyken og Hurum kommuner.

Utredningen skal ta for seg vekst innenfor bolig, befolkning, næring, transport etc. på tvers av kommunegrensene.

3.7 Bolig

Boligbygging

Kommunen har en boligreserve gjennom vedtatte eller påbegynte reguleringsplaner som er tilstrekkelig for forventet behov frem til ca. år 2025. Lierstranda og Gullaug vil på noe lengere sikt gi muligheter for omfattende bolig- og næringsutvikling i samsvar med kommunens langsiktige arealstrategi.

Boligtyper

Fordelingen mellom ulike boligtyper holder seg konstant. Enebolig står for ca. 60 % av boligtilbudet, mens de andre boformene står for mellom 10 og 15 %. Til tross for befolkningsvekst gjennom hele 2000-tallet har tilfanget av nye boliger vært relativt konstant. Kommunen har ingen politikk som styrer boligtypefordelingen, og har liten styring på befolkningssammensetningen i de ulike skolekretsene

3.8 Transport

Bilandelen i kommunen er svakt økende, mens andelen som går, sykler eller reiser kollektivt går noe ned. En del av kommunens nye utbyggingsområder vil trolig kunne medføre økt andel bilkjøring. Med et nullvekstmål for personbiltrafikken må det tilrettelegges for økt bruk av kollektivtransport, sykkel og gange – både i nye og i etablerte boområder.

4 Kommunereformen

Lier kommunestyre vedtok 15/3-16 at Lier fortsatt skal være egen kommune:

«Lier kommune ser seg best tjent med å fortsette som egen kommune ut ifra de fakta som fremkommer av utredningene og de vedtak Stortinget har fattet.»

Det har blitt gjennomført tre utredninger hvorav den ene utredet Lier som egen kommune. De to øvrige så på alternativ vest (Asker og Bærum m.fl) og alternativ øst (Drammensregionen) og sør (Hurum, Røyken og Lier).

Er det funn og konklusjoner i utredningene som tilsier at Lier kommune har spesielle utfordringer det må tas tak i dersom Lier fortsatt skal være egen kommune?

Lier er pr i dag en relativt stor kommune i nasjonal målestokk, og klarer å levere gode tjenester til sine innbyggere. Det er imidlertid klart at enkelte fagområder, f eks plan og areal, tekniske tjenester og administrasjon, er små og sårbare for oppsigelser, sykmeldinger og permisjoner.

Større kommuner skal kunne sørge for en mer overgripende samfunnsplanlegging, herunder planlegging av samferdsel og infrastruktur. Her har også Lier utfordringer som kommer med befolkningsveksten og den grad av inn- og utpendlingen til/fra kommunen. Buskerudbyen og Fjordbyen er allerede etablerte prosjekter som dekker flere av disse områdene og som vil være viktige for Liers rolle som samfunnsutvikler.

Slik bildet fremstår i dag finnes det en mulighet for at det etableres store kommuner både øst og vest for Lier. Dette kan føre til at Lier mister regional makt, påvirkningsmuligheter og attraktivitet knyttet til samfunnsutvikling og rekruttering av fagkompetanse. På sikt vil Lier, i likhet med de andre kommunene i regionen, oppleve større utfordringer med å tiltrekke seg relevant kompetanse på fagområder som gjelder arbeid med de eldste eldre og barn/unge.

Alle utredningene som er utført som en del av Liers arbeid med kommunereformen tar utgangspunkt i de fire rollene kommunen skal ivareta; 1. Tjenesteyter, 2. myndighetsutøver, 3. Samfunnsutvikler og 4. demokratisk arena.

Hovedfunn i alternativet – Lier som egen kommune:

- Med nærhet til både Drammen og Oslo har innbyggerne i kommunen gode forutsetninger for å bo i Lier og samtidig ha et stort nedslagsfelt for sitt daglige virke. Dette gjenspeiles blant annet i pendlingsgraden fra kommunen i dag.
- Kommunens økonomi er preget av god økonomisk styring over tid og rammevilkår på inntektssiden gir mulighet for stabil drift også for de nærmeste årene fremover.
- Hovedutfordringene fram mot 2040: tilgang på kompetanse, sårbarhet på enkelte fagområder/funksjoner, evne til å bære fram samfunnsutviklingen og særlig utviklingen av fjordbyen.
- Slik man kjenner endringsbildet per nå, har Lier kommune gode forutsetninger for å takle de utfordringene som kommunen står overfor når det gjelder samfunnsutvikling, tjenesteyting, økonomi, myndighetsutøvelse og demokrati.

5 Nasjonale forventninger

For å fremme en bærekraftig utvikling skal regjeringen hvert fjerde år utarbeide nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging. De nasjonale forventningene skal legges til grunn for de nye fylkestingenes og kommunestyrenes arbeid med regionale og kommunale planstrategier og planer.

De nasjonale forventningene samler mål, oppgaver og interesser som regjeringen forventer at fylkeskommunene og kommunene legger særlig vekt på i planleggingen i årene som kommer. Forventningsdokumentet er retningsgivende for regional og kommunal planlegging. Fylkeskommunene og kommunene har ansvar for å finne helhetlige løsninger, der lokale forhold og lokalpolitiske interesser og hensyn ivaretas, sammen med nasjonale og viktige regionale interesser.

Rådmannen har gått igjennom de nasjonale forventningene og vurdert hvordan Lier følger opp disse.

Rådmannen mener Lier kommune følger opp regjeringens forventninger på en god måte og at de er godt innarbeidet i kommunens rutiner. At Lier kommune prioriterer disse hensyn slik regjeringen forventer kan synliggjøres bedre ved at de tas med som mål og retningslinjer i relevante styringsdokumenter som f.eks. kommuneplanens samfunnsdel og handlingsprogrammet.

De nasjonale forventningene vedlegges.

6 Vurdering av behovet for å revidere kommuneplanen

Ved behandlingen av planstrategien skal kommunestyret ta stilling til om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres, eller om planen skal videreføres uten endringer.

6.1.1 Kommuneplanens funksjon

I kommuneplanen samles og formuleres de overordnede politiske målsettinger og retningsvalg for kommunens utvikling. Kommuneplanen skal gjøre det lettere for kommunestyret å foreta vurderinger basert på helhet og sammenheng mellom enkeltsakene. Den skal også gi klare signaler om hvilken retning kommunen arbeider i, og hvor den kommunale innsatsen skal settes inn.

Kommuneplanen har et 12 års perspektiv og må derfor være robust i forhold til kortsiktige svingninger og endringer i rammebetingelser. Den skal synliggjøre de strategiske og overordnede valgene. I arbeidet med planen bør derfor oppmerksomheten rettes mot forhold som vil ligge relativt fast over tid, og som det er meningsfylt å legge langsiktige planer for.

6.1.2 Forholdet til handlingsprogrammet

Handlingsprogrammet er kommuneplanens handlingsdel.

Handlingsprogrammet (HP) skal legge klare rammer for både samfunns- og tjenesteutvikling i et 4-årig perspektiv. Kommunens planlegging og gjennomføring av tiltak skjer i handlingsprogrammet og det er der det settes av ressurser. Mål og tiltak må holdes opp i mot tilgjengelige ressurser med sikte på realistiske løsninger. Handlingsprogrammet har fire perspektiver: samfunn, tjenester, medarbeidere og økonomi.

I handlingsprogrammet skal målsettingene fra kommuneplanen synliggjøres og ivaretas.

6.1.3 Kommuneplan 2009 – 2020

Samfunnsdelen av kommuneplan ble vedtatt i kommunestyret 1. februar 2011. Arealdelen ble godkjent i Miljøverndepartementet 27/9-2013.

Flere planprosesser pågår parallelt og må finne sin form i arbeidet med planstrategien. Det er vesentlig å sette plansamarbeidet med Drammen om Lierstranda – Brakerøya området og planarbeidet i prosjektet Buskerudbyen inn i en slik sammenheng.

6.2 Vurdering av behovet for å revidere kommuneplanens samfunnsdel

6.2.1 Dagens samfunnsdel og tjenestedel

Ved siste kommuneplanrevisjon ble visjonen ”Grønne Lier” opprettholdt og supplert. Den lyder nå ”Grønne Lier for alle innbyggerne”. Hva det kan innebære er presisert i en utfyllende tekst under overskriftene ”Det gode liv for alle”, ”Natur og kultur som ressurs” og ”Miljøutvikling”. Den supplerende teksten kan være en rettesnor for kommunes virksomhet.

Retningslinjene i visjonen følges opp på en bra måte i planlegging og annen virksomhet som kommunen utfører. Måloppnåelse for en visjon er ikke lett å dokumentere, og særlig innenfor området ”Det gode liv for alle” vil man være avhengig å se utviklingen i langsiktige trender for å kunne si om vi går i riktig retning. Det året som har gått siden planen ble vedtatt er for kort periode til at man kan avlese noen endringer.

Kommuneplanens samfunnsdel har mål innenfor områdene ”Grønne Lier for alle innbyggere – stedet, menneskene og næringslivet”. De enkelte delmål er knyttet til vekst, tettsteds-/nærmiljøutvikling, klima og miljø, folkehelse og sosiale utfordringer for å nevne noen. Tilsvarende er det utarbeidet mål for tjenesteproduksjonen til Lier kommune der det bl.a. er definert et verdigrunnlag for kommunens virksomheter. Det pekes også på hvordan målene kan følges opp i handlingsprogrammet som er kommunens plan for styring av tjenestetilbudet.

6.2.2 Nye muligheter og nye utfordringer

Etter at kommuneplanens samfunnsdel og tjenstedel ble vedtatt har det skjedd en utvikling på flere områder som kan gi Lier kommune både nye muligheter og nye utfordringer.

For å nå kommunens mål og løse oppgaver av et visst omfang og karakter vil felles regionale løsninger være aktuelt. Lier kommune deltar allerede i flere regionale samarbeider og interkommunale selskaper, enten av generell karakter eller for å løse spesifikke oppgaver som brannvesen, vannforsyning, avløpsarbeid o.a.

Buskerudbysamarbeidet har stor betydning for kommunen. Dette samarbeidet har til hensikt å legge planer og koordinere tiltak for hvordan befolkningsvekst og trafikkvekst kan møtes på best mulig måte. Gjennom samarbeidet vil store infrastrukturtiltak gjennomføres i hovedsak i ytre Lier og i retning Drammen. Det fremtidige behovet for sosial infrastruktur og tjenestetilbudet her vil påvirkes av dette i betydelig grad. Buskerudbysamarbeidet har også betydning for næringspolitikken til Lier kommune. Dette tas det hensyn til i kommunens strategiske næringsplan, som er under utarbeidelse. Næringsplanen er vedtatt benyttet som underlag ved revisjon av kommuneplanen.

Inngåelsen av interkommunalt samarbeid er eksempler på hvordan det etableres nye arenaer og måter for samarbeid om felles oppgaver knyttet til utføring av tjenester eller for å løse areal- og transportbehovet for en sterkt voksende befolkning i regionen. Det utløser behov for å revidere og vurdere tilpasninger i kommuneplanens samfunnsdel og tjenstedel. Det kan dreie seg om ny eller annen kommunal infrastruktur innen skole, tjenester til eldre, barnehagetilbud, legedekning og andre forhold som vi ikke kan overskue i dag. Grunnlaget for slike prioriteringer bør legges i en samlet vurdering gjennom en kommuneplanprosess.

Den forventede befolkningsutviklingen og store nye utbyggingsområder på Gullaug og i Fjordbyen vil utfordre Liers skolestruktur og skolekapasitet. Det er nødvendig å drøfte mulige løsninger i kommuneplanens samfunnsdel.

Arbeidet med folkehelse legges det nå spesielt vekt på, og dette arbeidet bør få en tydeligere plass i kommuneplanens samfunnsdel. Tiltak for god folkehelse må også innarbeides i temaplaner og sektorplaner der det har sentral betydning for folkehelsen.

Utredningene i forbindelse med kommunereformarbeidet peker på utfordringer Lier kommune vil møte i framtiden. Hvordan disse utfordringene skal håndteres må bli et tema ved revisjon av kommuneplanens samfunnsdel, handlingsdel og tjenestedel.

6.2.3 Tjenestedelen

Tjenestene Lier kommune yter til sine innbyggere gjennom føringer i handlingsprogrammet, lover og regler. Endringer i befolkningen, de økonomiske rammebetingelsene og for den saks skyld i brukerrettigheter og kommunens plikter skjer i et slikt tempo at det bare kan følges opp i den årlige prosessen med handlingsprogrammet.

Samtidig er det gjennom en overordnet vurdering på kommuneplannivå at vi kan få gjort en samlet vurdering av hvordan tjenestebehovene vil utvikle seg over lengre sikt. Det er også i en slik samlet vurdering det går an ”å rydde plass” til nye tjenester og fase ut andre. Et eksempel kan være satsingen på bedre folkehelse. Forankret gjennom kommuneplanens samfunns- og tjenestedel, iverksatt gjennom handlingsprogrammet.

6.2.4 Konklusjon

Lier kommune reviderer kommuneplanens samfunnsdel og tjenstedel i inneværende kommunestyreperiode med vekt på følgende hovedpunkter:

6.2.4.1 Hvilke nye tjenestebehov medfører den forventede befolkningsutviklingen og demografiske endringer. Hva betyr dette for skolestruktur, skolekapasitet og behov for helse- og omsorgstjenester, samt universelt utformede boliger og tilrettelagt bomiljø.

6.2.4.2 Folkehelsearbeidet og oppfølgende tiltak får en tydeligere prioritering, hvor det vektlegges helse og sykdomsforebyggende tiltak.

Det legges spesielt vekt på området vold i nære relasjoner.

6.2.4.3 Hvordan møtes sterkere krav til regional samordning av areal- og transportplanlegging og hvordan skal det arbeides for å nå målet om nullutslipp i forbindelse med transportveksten.

6.2.4.4 Det skal med grunnlag i Strategisk næringsplan og Klima/Miljøplan redegjøres for hva kommunen kan gjøre for tilrettelegge for grønn, bærekraftig næringsutvikling i kommunen.

6.2.4.5 Det utarbeides en 10 årig investeringsplan som rulleres årlig sammen med Handlingsprogrammet.

6.3 Langsiktig arealstrategi 2009 - 2040

Langsiktig arealstrategi ble vedtatt 2/9-2008 og lagt til grunn for KP 2009-20.

Grønne Lier for alle innbyggere er Liers visjon og legges til grunn for Liers langsiktige arealstrategi. Dette gjøres best gjennom en utvikling og videreføring av skolekretsstrategien slik den er utformet i gjeldende kommuneplan.

Lokalsamfunnsutvikling i tre trinn:

- *Det legges til rette for en balansert utvikling i alle skolekretsene. Boligbygging tilpasses skolekapasitet og annen lokal infrastruktur.*
- *Liers viktigste utviklingsområder er Lierbyen (Lier sykehus), Lierstranda (Gilhus – Drammen grense) og Gullaug (Dyno/ Orica).*
- *Det legges til rette for lokalsenterutvikling på Lierskogen, på Tranby og i Sylling.*
- *Det legges til rette for å opprettholde og utvikle lokalmiljøet knyttet til øvrige skolekretser: Egge, Oddevall og Nordal.*

Næringsutvikling:

- *Eksisterende næringsliv må gis god mulighet til utvikling og ekspansjon.*

- Videre fortetting og utvikling av Liers næringsliv lokaliseres til Gjellebekk/ Gunnaråsen, Lierbyen, Lierstranda (Gilhus – Drammen grense) og Gullaug (Dyno/ Orica) og aksene Amtmannsvingen – Åby.

Føringer for arealdisponeringen:

- Det legges vekt på vern av dyrket og dyrkbar mark og annet viktig kulturlandskap samt de grønne dalsidene med unntak av aksene Utsikten – Gullaug og Nordal.
- Markagrensen med unntak av eventuelle justeringer i Gjellebekk/ Gunnaråsen området samt bebodde boliger på Tranby, Lierskogen endres ikke.
- Strandsonen – både mot Drammensfjorden og Holsfjorden - skal gjøres tilgjengelig og attraktiv for allmennheten. Områder vernet etter lov om naturvern må gis nødvendig skjerming..
- Arealplanleggingen skal legge til rette for redusert transport, energibruk og forurensende utslipp til luft og vann.
- Området Gilhus til og med Lierterminalen forutsettes omregulert til blandet formål - bolig/næring.
- Området rundt Strandbrua videreføres som i kommunedelplanen med tanke på forbindelse mellom E-18, Drammen Havn og området Gilhus – Drammen grense. Omkring kryssløsningen kan næringsaktivitet bidra til å skjerme boligmiljøene mot støy- og støvbelastninger.
- Området Amtmannsvingen søkes utnyttet til kollektivknutepunkt for buss/bane/bil/sykkel for bedret kommunikasjon innen kommunen og til/fra kommunen som tillegg til Brakerøya.
- Innen neste rullering av kommuneplanen skal man vurdere alternativ bruk av områdene knyttet til Lierskogen Pukkverk og massetak etter at driften avvikles.
- Spredt boligbygging tillates hvor det tas tilstrekkelig hensyn til jordvern og kulturlandskapet og hvor vann-, avløp-, og adkomstmessige forhold ligger til rette for det.
- Øverskogen skal fortsatt ha en særstilling mht. spredt boligbygging, men samtidig verne produktiv/ dyrkbar mark.
- Regulering av viltkorridor på Gjellebekk ivaretas.

Behandlingen av kommunal planstrategi er en god anledning til å gå igjennom langsiktig arealstrategi og om det er behov for å gjøre endringer.

Langsiktig arealstrategi for Lier er i godt samsvar med nasjonale mål og retningslinjer og de målsettinger som ligger til grunn for areal- og transportplan for Buskerudbyen.

Siden langsiktig arealstrategi ble vedtatt 2/9-2008 er det ikke utviklingstrekk i samfunnet eller gjort erfaringer som tilsier at det er grunn til å revurdere langsiktig arealstrategi. Langsiktig arealstrategi- vil være et godt grunnlag for Liers utvikling også i inneværende kommunestyreperiode.

6.4 Vurdering av behovet for å revidere kommuneplanens arealdel

Kommuneplanens arealdel ble revidert i perioden 2007 – 2011.

Og vedtatt av Kommunestyret 1. februar 2011.

Følgende forhold er det behov for å vurdere å ta stilling til ved vurdering av om kommuneplanens arealdel skal revideres:

6.4.1 Lierstranda

Fjordbyen på Lierstranda er Liers hovedutviklingsområde. Kommuneplanutvalget har vedtatt at det skal utarbeides områdereguleringsplan for fjordbyområdet. Områdereguleringsplanarbeidet og videre arbeid med nødvendige infrastrukturløsninger vil avklare hvilke behov det er for endringer i kommuneplanens arealdel på området og om det er mest hensiktsmessig å håndtere disse endringene som egen kommunedelplan.

Hovedtrekkene i arealbruken og infrastrukturen og skal utarbeides i nært samarbeid med regionale myndigheter, Drammen kommune og de største grunneierne. Det vil særlig bli lagt vekt på å avklare plassering av ny jernbanestasjon med tilhørende trafikalt knutepunkt i samarbeid med jernbaneverket. Det innebærer også å fastlegge trase for hovedgate med kollektivtrase fra sykehusomtå på Brakerøya og vider gjennom området.

Tomt for nytt Vestre Viken sykehus på Brakerøya er under regulering og planvedtak er forventet 24.05.2016 både i Drammen og Lier kommuner. Reguleringsplanen planavklarer trase for hovedgate med kollektivtrase fra Strandveien på Brakerøya, i undergang under jernbanelinja og over sykehusomtå.

I et samarbeid mellom Lier og Drammen kommune, ROM eiendom og NSB, Jernbaneverket, Buskerud Fylkeskommune og Brakar, Buskerudbyen og Vestre Viken HF er det gjennomført en mulighetsstudie for plassering og utforming av ny jernbanestasjon og trafikalt knutepunkt på Lierstranda. Mulighetsstudien vil ligge til grunn i arbeidet med områdereguleringsplanen.

6.4.2 Gullaug

Siden forutsetningen om sykehus på Gullaug har falt bort er det behov for å vurdere arealbruken på området på nytt.

Det er satt i gang arbeid med kommunedelplan for området.

Planprogrammet ble vedtatt 16.mars 2015. Det forventes at kommunedelplanen legges ut til offentlig ettersyn høsten 2016.

6.4.3 Rv23

Første parsell av Rv 23 fra Dagslett i Røyken til Linnes i Lier er ferdig regulert og anleggsstart er planlagt til høsten 2016/vinteren 2017. Utbyggingen skal være ferdig i 2021. Planen for videreføring til E 18 ved Strandbrua ble stanset av SVV sommeren 2015 og konseptet «Lierdiagonalen» lansert. Det innebærer at Rv 23 krysser E 18 lenger nord og at den føres videre i tunnel til E 134 i Eiker. SVV har som mål å kunne starte byggingen av første parsell frem til E 18 i 2021. Videreføringen til Eiker er et nytt prosjekt som er underlagt KVV-plikt og vil derfor måtte tas i et eget planløp.

Et så stort tiltak må avklares på kommuneplannivå og helst i en kommuneplanrevisjon. For å rekke byggestart i 2021 ønsker imidlertid SVV å varsle oppstart av en kommunedelplan med konsekvensutredning for parsellen frem til E 18 (og videre til en tunnelportal på vestsida av dalen) allerede nå i vår. Parsellen frem til E 18 ligger inne i gjeldende Nasjonal transportplan (NTP 2014-2023) og i fagetatenes forslag til NTP 2018-2029 som ble overlevert 29.01.2016. For å sikre fremdriften av veiprosjektet bør SVV starte kommunedelplanarbeidet nå. Lier kommune bør vurdere å innlemme planprosessen i kommuneplanrevisjonen dersom fremdriften blir noenlunde sammenfallende. Uavhengig av planprosess er det SVV som må stå for faglige utredninger og uttegning av plankartet.

6.4.4 Næringsarealer

Det er stort behov for nye næringsarealer i Lier kommune.

Det er vanskelig å omdisponere arealer i områder der næringsutvikling er ønskelig uten å berøre dyrket mark, markaområder eller andre verdifulle LNF- områder.

Det kan tilrettelegges næringsarealer gjennom planarbeidet for Fjordbyen på Lierstranda og gjennom en ny kommunedelplan for Gullaug.

Arbeidet med strategisk næringsplan for Lier er igangsatt. Planen vil fastsette mål for utvikling av næringsarealer som må følges opp i kommuneplanens arealdel.

Langsiktig arealstrategi sier: *Innen neste rullering av kommuneplanen skal man vurdere alternativ bruk av områdene knyttet til Lierskogen Pukkverk og massetak etter at driften avvikles.* Dette må følges opp ved rullering av kommuneplanens arealdel.

6.4.5 Boligarealer

Det er tilstrekkelige planavklarte boligarealer til å dekke behovet for boliger i Lier i kommuneplanperioden.2017-2028. Det kan tilrettelegges ytterligere boligarealer gjennom planarbeidet for Fjordbyen på Lierstranda og gjennom en ny kommunedelplan for Gullaug. Det vil ikke være nødvendig å revidere kommuneplanens arealdel i denne kommunestyreperioden for å skaffe boligarealer. Den forventede befolkningsutviklingen og store nye utbyggingsområder på Gullaug og i Fjordbyen vil utfordre Liers skolestruktur og skolekapasitet.

6.4.6 Gamle reguleringsplaner

Det har vist seg at det er reguleringsplaner som ikke lenger er egnet som grunnlag for å styre utbyggingen eller som bygger på forutsetninger som har endret seg så mye at de ikke lenger bør legges til grunn for framtidens utbygging. Endrete miljøkrav og andre samfunnsbehov gjør at planene bør revideres.

Rådmannen mener det er behov for å gå igjennom kommunens reguleringsplaner for å gjøre en vurdering av hvilke som fortsatt skal gjelde og hvilke som bør oppheves eller omreguleres. Gjennom bestemmelsene til kommuneplanens arealdel kan reguleringsplaner som ikke lenger skal gjelde oppheves.

6.4.7 Kommuneplanbestemmelsene

Kommuneplanbestemmelsene ble utformet og vedtatt i 2009.

Det er behov for å gå igjennom bestemmelsene for å fange opp nye krav og retningslinjer og for å vurdere de erfaringer som er gjort siden de ble vedtatt.

6.4.8 Konklusjon

Lier kommune reviderer kommuneplanens arealdel i inneværende kommunestyreperiode med vekt på følgende hovedpunkter:

- 6.4.8.1 Utviklingen av Gullaug vil bli styrt gjennom egen kommunedelplan. Det er viktig at sammenhengen med de øvrige deler av kommunen sikres gjennom revisjon av kommuneplanens arealdel.
- 6.4.8.2 Utfordringene med framføring av RV23 til E-18 og eventuelt videre må avklares på kommuneplannivå. For å sikre god sammenheng med arealutviklingen i Lier bør denne inngå i kommuneplanens arealdel.
- 6.4.8.3 Utviklingen av Fjordbyen på Lierstranda blir styrt gjennom egen planprosess. Det er viktig at sammenhengen med de øvrige deler av kommunen sikres gjennom revisjon av kommuneplanens arealdel.
- 6.4.8.4 Næringslivet er avhengige av at det legges til rette de nye næringsarealer utenfor Fjordbyen og Gullaug. Dette sett i et regionalt perspektiv, samt med fokus på bedre utnyttelse av eksisterende næringsareal.
- 6.4.8.5 Hvordan møtes sterkere krav til regional samordning av areal- og transportplanlegging og hvordan skal det arbeides for å nå målet om nullutslipp i forbindelse med transportveksten.
- 6.4.8.6 Den forventede befolkningsutviklingen og store nye utbyggingsområder må vurderes i forhold til skolestrukturen og det må settes av arealer til tilstrekkelig skolekapasitet, samt friluft og idrettsanlegg.
- 6.4.8.7 Hensynet til og behovet for jordvern og bevaring av dyrket og dyrkbar mark må spesielt ivaretas.
- 6.4.8.8 Justering av markagrensen på Gjellebekk for å sikre tilstrekkelige næringsarealer vurderes særskilt.
- 6.4.8.9 Plankart og -bestemmelser må gås igjennom for å møte nye behov, krav og retningslinjer, jfr kommuneplanens samfunns- og tjenestedel.

7 Felles plan for Lierstranda og Brakerøya

Lier og Drammen kommuner skal sette i gang arbeid med felles plan for Lierstranda i Lier kommune og Brakerøya i Drammen kommune i samsvar med vedtak i Lier kommunestyre og Drammen bystyre. Vedtakets første ledd fastsetter formåler for plansamarbeidet:

”Plansamarbeidet om Lierstranda og Brakerøya skal ha som formål å utarbeide felles plan for utvikling av området ut fra følgende forutsetninger: Lierstranda/Brakerøya transformeres og urbaniseres til en fjordby med bolig-, nærings- og offentlig bebyggelse der sosial-/miljømessig/økonomisk bærekraft særlig vektlegges.”

Formålet med planarbeidet er å få til god styring i et område av stor betydning både for Drammen og Lier. En interkommunal plan for Lierstranda og Brakerøya skal avklare arealbruk og volumer, infrastruktur, senterstruktur m.v.

Mye av premissene for planlegging i vår region legges nå gjennom plansamarbeidet i Buskerudbyen. Drammen og Lier kommuner vil lage en plan som konkretiserer arealbruken i et område som vil bli av stor betydning for å nå Buskerudbyens mål om konsentrert utbyggingsmønster og redusert transportbehov.

Bærekraftig byutvikling – vårt felles innspill til Buskerudbyen.

Stort potensial for utvikling i Lier og Drammen i lang tid.

Transformasjon/Urbanisering av Lierstranda/Brakerøya med boliger og næring med særlig vekt på sosial/miljømessig/økonomisk bærekraft.

8 Områdereguleringsplaner

For følgende områder er det krav om områdereguleringsplan i bestemmelsene til kommuneplanens arealdel:

Lierstranda: Det skal igangsettes arbeid med områdereguleringsplan for området.

Gullaug: Det er igangsatt arbeid med kommunedelplan for området. Behovet for områdereguleringsplan vil da bli vurdert på nytt.

Sivilforsvarstomta på Lierskogen: Det er for tiden ikke planer om å starte opp arbeidet med områdereguleringsplanen.

9 Energi og klimaplan

Revisjon av Energi- og klimaplanen ble vedtatt i desember 2015.

Gjeldene Energi- og klimaplan inneholder tiltak knyttet til stasjonært- og mobilt energibruk samt klimagassutslipp. Her er det mange tiltak innenfor flere områder, både i kommunenes egen organisasjon og rettet mot innbyggere og næringsliv.

Kommunene har erfart at planen ble krevende å følge opp. I arbeidet med ny plan er det tatt utgangspunkt i de mål og tiltak man kom frem til sist, og sortere, konkretisere og vurdere tiltakene ut i fra ønsket effekt, for å få en kortere og mer konkret handlingsplan. Tiltak som

ikke er inkludert i gjeldene plan vil også vurderes. Et konkret eksempel på dette er klimatilpasning. Det er viktig å få inn mål og strategier for å tilpasse oss et klima i endring.

Den reviderte planen vil ha varighet fra 2016-2020, med en tiltaksdel som rulleres årlig, i forbindelse med kommunenes handlingsprogram og økonomiplan. Planens hovedelementer integreres i fagplaner for relevante områder.

10 Strategisk næringsplan

Det er besluttet at Lier kommune skal etablere en strategisk næringsplan som skal sluttbehandles i november 2016. Næringsplanen skal bygge på Grønne Liers muligheter, og skal være et verktøy som viser hvordan kommunen kan samarbeide med næringslivet for vekst og utvikling. Planen skal ikke være en plan for næringslivets eller bedriftenes egen utvikling i Lier, men skal redegjøre for hva kommunen kan gjøre som tilrettelegger for næringsutvikling i kommunen. Næringsplanen vil være et verdifullt underlag for revisjon av kommuneplanen.

11 Gamle reguleringsplaner

Det har vist seg at det er reguleringsplaner som ikke lenger er egnet som grunnlag for å styre utbyggingen eller som bygger på forutsetninger som har endret seg så mye at de ikke lenger bør legges til grunn for framtidens utbygging. Endrete miljøkrav og andre samfunns--Rådmannen mener det er behov for å gå igjennom kommunens reguleringsplaner for å gjøre en vurdering av hvilke som fortsatt skal gjelde og hvilke som bør oppheves eller omreguleres. I enkelte tilfeller kan en komme til at Lier kommune selv skal fremme ny reguleringsplan.

12 Andre planer i Lier kommune

Rådmannen har gått igjennom hvilke andre planer som finnes for de forskjellige sektorer og virksomheter. Med utgangspunkt i Handlingsprogrammet og innspill fra de forskjellige sektorer er det gjort en vurdering revisjonsbehovet og hvilket behov det er for nye planer.

12.1 Eksisterende planer

Strategisk næringsplan	Utarbeides 2016
Kommunal plan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet 2013-17	Revideres 2016
Temaplan for kulturminner og kulturmiljøer	
Landbruksplan for Lier	
Strategi for tildeling av miljømidler i landbruket	Revidert 2015
Felles hovedplan for vann og avløp i Drammensregionen	

Temaplan vann og avløp	Revideres 2016
Trafikksikkerhetsplan	Revideres 2016
Energi og klimaplan	Revideres 2016
Overordnet beredskapsplan med delplaner	Revideres 2016
Helse-, omsorg- og velferdsplan, med Kompetanseplan for helse, omsorg og velferd og Kvalitetsplan for helse, omsorg og velferd	Revideres 2017
Strategiplan for kropp og sjel 2013-25	
Boligsosial Handlingsplan 2011 – 2014 og Ruspolitisk handlingsplan	Revideres 2016 Utarbeides 2016
Handlingsplan mot barnefattigdom 2016 - 19	
Kvalitetsplan for Lierskolen 2017-20	Under utarbeidelse
Kvalitetsplan for barnehagene	Revideres 2017
Kompetanseplan for barnehagene	Revideres 2016
Overordnet kompetanseplan for Lier	
Rammeplan for kulturskolen med kvalitetsdel	

12.2 Forslag til nye planer:

- 10 årig investeringsplan som rulleres årlig sammen med Handlingsprogrammet
- Hovedplan vei
- Helhetlig plan for inkludering av flyktninger
- Behovsplan for skole og barnehage

13 Regionale planer

Planlegging og strategiske valg i regionen og i nabokommunene er av stor betydning for Lier kommune.

Næringslivet og en rekke andre samfunnsaktører operer uavhengig av kommune og fylkesgrenser.

Kommunene forventes å følge opp regionale planer og handlingsprogrammer.

Dette er noen av de viktigste regionale planene:

13.1 Regional planstrategi

Regional planstrategi ble vedtatt av Fylkestinget 6/12-2012.

Regional planstrategi beslutter hvilke planoppgaver som skal prioriteres i inneværende fylkestingsperiode med sikte på å fremme en best mulig utvikling i Buskerud.

Fylkestinget prioriterte fire nye planer/strategier:

13.2 Regional areal- og transportplan,

Planprogrammet ble vedtatt 4.mars 2015. Formålet med den regionale areal- og transportplanen er å komme fram til målsettinger og prinsipper for god og samordnet areal- og transportpolitikk i Buskerud, - mål og prinsipper som ulike samfunnsaktører kan legge til grunn i den videre utvikling av fylket. Den regionale planen skal utarbeides i samarbeid og dialog med kommunene, statlige etater og andre viktige samfunnsaktører.

Den regionale planen skal ha hovedfokus på tiden fram til 2030, men for en del spørsmål må planen se fram mot 2050. Den skal også ha et handlingsprogram for de fire første årene.

13.3 Regional plan for kulturminnevern

Planprogrammet ble vedtatt 4.mars 2015. Formålet med planarbeidet er å etablere en plan for hvordan Buskerud-samfunnet skal sikre godt vern og bærekraftig bruk av fylkets kulturminner og kulturmiljøer. Med en regional plan for kulturminnevern ønsker Buskerud fylkeskommune å etablere et godt samhandlingsverktøy for hele kulturarvsektoren i Buskerud.

13.4 Regional plan for næringsutvikling og verdiskaping

Planen ble vedtatt 10.desember 2014. Regional plan for verdiskaping og næringsutvikling skal legge til rette for en fremtidsrettet og bærekraftig utvikling av næringslivet i Buskerud. Den skal være førende og angi prioriteringer for arbeidet innenfor næringsutvikling i årene fremover. Næringslivet, virkemiddelaktører, kompetansetilbydere og offentlig sektor har i fellesskap utarbeidet planen.

13.5 Regional plan for kunnskapssamfunnet

Planen ble vedtatt 4.februar 2016.

Den skal sikre en best mulig tilpasning mellom tilbud og etterspørsel etter kompetanse, samt bidra til et høyere utdanningsnivå i befolkningen. Det er viktig å se hele opplæringsløpet i sammenheng. Hovedfokus vil være videregående opplæring, men grunnskole, høyere utdanning og voksenopplæring vil også stå sentralt.

13.6 Areal og transportplan for Buskerudbyen

Lier kommune deltar i Buskerudbysamarbeidet.

Gjennom Buskerudbyen er det fremforhandlet en avtale om klimavennlig areal- og transportutvikling i regionen.

Buskerudbysamarbeidet har vedtatt en areal- og transportplan som skal være grunnlaget for bygging av et klimavennlig transportsystem og grunnlaget for en arealbruksutvikling som bidrar til at en vesentlig del av transporten kan skje med det klimavennlige transportsystemet.

Areal- og transportplanen er ment å være retningsgivende for arealutvikling og utviklingen av transportsystemene i kommunene.

Liers kommuneplan samsvarer svært godt med de intensjoner som ligger til grunn for areal- og transportarbeidet i Buskerudbyen.